

Lesidee: Wie ben ik?

Wie ben ik?
Auteur: Oscar Brenifier
Met illustraties van Aurélien Débat
Uitgever: Davidsfonds/Infodok
2006
ISBN: 90-76830-71-1 Prijs: € 13,50

Na een eerste reeks van drie, verschenen twee nieuwe boekjes in de reeks 'Filosofie voor kids' van de Canadese filosoof Oscar Brenifier die kinderen (en volwassenen) stimuleert om na te denken over de grote levensvragen.

Naast 'Samenleven, hoe doe je dat?' is dit 'Wie ben ik?'. Hierin focust Brenifier zich op de totale mens, zowel innerlijk als uiterlijk. Net als in alle andere delen worden hier ook weer zes thema's behandeld volgens een zich herhalend stramien: Ben je een dier? Vind je het leuk om groot te worden? Ben jij hetzelfde als andere mensen? Wat ben jij je ouders schuldig? Kijk je graag in de spiegel? Kies jij wie je bent? Eerst lees je de hoofdvraag en daarna volgen vijf of zes mogelijke antwoorden.

Die antwoorden lijken vanzelfsprekend, maar bij elk antwoord volgen enkele 'ja maar's' die het antwoord onderuit halen en je verder doen nadenken.

En tenslotte volgt telkens een korte synthese van het thema met enkele eindconclusies die alweer nieuwe vragen oproepen. Lijkt dit saaie kost?

Niets is minder waar. De auteur behandelt elk thema met een flinke dosis humor en de illustrator voegt hier de nodige luchtigheid aan toe met zijn frisse, naïeve tekeningen. Dit creëert een grote toegankelijkheid en kindvriendelijkheid. Ook een pluim voor de gehele lay-out: de aantrekkelijke, zachte kleuren, de overzichtelijke indeling van de thema's met uitsparingen aan de zijkant als een telefoonboekje, de bladschikking, de lettertypes, enz. ...

Niets is aan het toeval overgelaten en het geheel zorgt voor een aantrekkelijk en diepgaand 'hebbeding' waarmee zowel kinderen als hun volwassen begeleiders uren zoet zijn.

(Bron: www.pluizuit.be)

Vooraf

© Centrum 13 september 2007
Kinderfilosofie
Nederland
M. van Rossum

Lesidee 'Wie ben ik' is
eerder gepubliceerd in
Nieuwsbrief Filosoferen 62
Juni 2006

- Ben je een dier?
- Vind je het leuk om groot te worden?
- Ben jij hetzelfde als andere mensen?
- Wat ben jij je ouders schuldig?
- Kijk je graag in de spiegel?
- Kies jij wie je bent?
-

De zes hoofdvragen in het boekje *Wie ben ik zijn* het vertrekpunt voor de les. Maak zes verschillende werkbladen. Bovenaan één hoofdvraag en daaronder een gescheiden ruimte voor antwoorden; ja, want en nee, want.

Inleiding

Maak deelgroepjes van drie à vier kinderen. Introduceer het thema *Wie ben ik* met behulp van het boekje van Oscar Brenifier. Laat hierbij alleen de pagina's met de hoofdvragen zien en vertel dat het boekje heel wat ideeën hierover bevat, maar dat je eerst wilt dat de kinderen er zelf over nadenken. Laat in de deelgroepjes een hoofdvraag kiezen die ze het meest aanspreekt. Daarna gaan ze met het werkblad de hoofdvraag samen beantwoorden.

Kern

Kies op basis van de interesse van de groep een van de hoofdvragen als onderwerp van gesprek. Inventariseer in de kring de antwoorden en probeer via de achterliggende argumentatie het gesprek te verdiepen. Denk er aan de antwoorden steeds terug te voeren naar de centrale vraag: *Wie ben ik?* Wat voegen de antwoorden toe om deze vraag te beantwoorden, scheppen ze helderheid? De ideeën in het boek van Oscar Brenifier kunnen aan het eind van de les of lessenserie naast de antwoorden van de groep worden gelegd. Ook kunnen ze als extra uitdaging dienen in het gesprek.

Afronding

Maak op een grote flap een groeps-woordspin. In het midden komt de centrale vraag: *Wie ben ik?*

De besproken hoofdvraag en de belangrijkste opmerkingen, ontdekkingen of groepsconclusies uit het gesprek worden met de centrale vraag verbonden. Gebruik kleuren en liefst kleine tekeningen om het beeld visueel krachtig te maken.

Serie

Op later tijdstip kunnen ook de andere hoofdvragen worden uitgediept. De resultaten daarvan worden dan aan de woordspin toegevoegd.

Zo ging het gesprek bij ons **Ben je een dier?**

Op het werkblad heeft één groepje geschreven: Ja, we zijn dieren, want we waren vroeger allemaal apen.

G.: Mensen zijn helemaal geen apen geweest, de eerste mensen zijn Adam en Eva. Dat kan je in de bijbel lezen.

V.: Ik heb een boek waarin een serie tekeningen staat, waar apen steeds rechter op gingen lopen en dan zie je als laatste plaatje een mens.

I.: Ik denk dat we geen apen zijn geweest, want ik ben vroeger gewoon een baby geweest en geen aap.

N.: Over dat boek: een aap kan toch niet zomaar in een mens veranderen.

V.: Maar het ging heel langzaam, stapje voor stapje. De kinderen van de kinderen van de kinderen.

K.: Net als met walvissen, dat waren eerst landdieren en toen er meer water kwam werden het zeedieren.

G.: Maar ik weet wel zeker dat mensen niet eerst apen waren, want ik heb mijn grootouders nooit horen vertellen dat hun grootouders vertelden dat ze een aap als grootouder hadden.

- Helpt weten of mensen wel of niet eerst apen waren een antwoord geven op de vraag wie je bent?

M.: Nee, niet echt. Maar alle mensen zijn wel zoogdieren. Want baby's drinken melk bij hun moeders.

A.: En ze ademen boven water.

F.: Maar dat doen kippen ook, en dat zijn geen zoogdieren.

G.: Mensen zijn geen dieren.

- Wat maakt een mens een mens en geen dier?

M.: Dieren hebben een bek, mensen een mond.

- Paarden hebben ook een mond?

J.: Een paard heeft hoeven.

G.: Dat zijn net hakken.

J.: Mensen kunnen praten, dieren niet.

- En een papegaai?

D.: Dieren kunnen ook met elkaar praten, varkens verstaan elkaar, honden ook.

N.: Maar ze kennen niet elkaars taal.

J.: Er zijn verschillende soorten dieren, een hond is een dier, een papegaai is een dier, ze zien er heel verschillend uit. Mensen zijn ook een soort dieren die er anders uitzien, maar als mensen een andere taal spreken, kunnen ze die leren. Bijvoorbeeld Frans.

- Is dat wat een mens een mens maakt? Kunnen honden bijvoorbeeld geen varkenstaal leren?

D.: Ik denk het wel. Maar een hond kan wel een mens BEGRIJPEN en andersom.

Met dank aan de middenbouwgroep van PCB Het Mozaïek in Delft